

Sygn. akt: III U 695/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 stycznia 2016 r. w O.

sprawy z odwołania J. G.

przy udziale zainteresowanego (...) Sp. z o.o. w O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o podstawę wymiaru składek

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 11.09.2015 r. **znak** (...) / (...) - (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że J. G. od dnia 1.04.2015 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o. o. w O. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 4.426 (cztery tysiące czterysta dwadzieścia sześć) złotych.

2. zasądza od (...) Oddział w P. na rzecz odwołującej J. G. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11.09.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. stwierdził, że J. G. od dnia 01.04.2015r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) (...) z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 1.750 zł równą minimalnemu wynagrodzeniu za pracę w 2015r.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła J. G.. W uzasadnieniu wywodziła, że ZUS w sposób nieuprawniony przyjął, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne została ustalona w celu umożliwienia uzyskania przez nią

wyższych świadczeń, przysługujących z tytułu zasiłku chorobowego i w konsekwencji niezasadnie określił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie w kwocie 1.750 zł równej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania. Podniósł, że na podstawie ustaleń przeprowadzonej kontroli ZUS stwierdził, że wysokość wynagrodzenia J. G. została ustalona w celu uzyskania prawa do wyższych świadczeń z tytułu zasiłku chorobowego.

Płatnik składek (...) Sp. z o.o. w O. przyłączył się do stanowiska odwołującej, wnosząc o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości równej kwocie wynagrodzenia wynikającego z umowy zawartej z odwołującą tj. 4.426 zł.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

Od dnia 01.04.2015r. J. G. została zatrudniona u płatnika składek (...) (...) O. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku specjalisty ds handlowych z wynagrodzeniem w wysokości 4.426 zł. Wysokość wynagrodzenia J. G. nie odbiegała w sposób zasadniczy od wysokości wynagrodzeń innych pracowników Spółki. W dacie zawierania umowy J. G. nie wiedziała, że jest w ciąży. Na podstawie umowy o pracę ubezpieczona świadczyła efektywnie pracę do 11.06.2015r., za co otrzymywała wynagrodzenie w kwocie wynikającej z umowy o pracę tj. 4.426zł. brutto (3.150,46 zł netto), płatne przelewem na konto ubezpieczonej. Do zasadniczych obowiązków J. G. należało gromadzenie i sporządzenie dokumentacji do ofert handlowych, przetargowych, sporządzanie kosztorysów ofertowych, obsługa zamówień. J. G. w dniu 01.04.2015r. odbyła szkolenie z zakresu BHP oraz uzyskała stosowne zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy na stanowisku specjalisty ds handlowych. Od 12.06.2015r. ubezpieczona była niezdolna do pracy z powodu choroby w czasie ciąży.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Na mocy art. 11 ust. 1 osoby te podlegają także obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu, zaś na podstawie art. 12 ust. 1 ubezpieczeniu wypadkowemu. Art. 13 pkt 1 ustawy przewiduje, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku, natomiast art. 8 ust. 1 nakazuje za pracownika uważać osobę pozostającą w stosunku pracy. Stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Stosownie do treści art. 20 ust. 1 cyt. ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawał fakt rzeczywistego wykonywania przez J. G. umowy o pracę zawartej z (...) (...) O.. Przedmiot sporu w niniejszej sprawie to kwestia wysokości otrzymywanego przez wnioskodawczynię wynagrodzenia, stanowiąca podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne J. G., określona w umowie na 4.426 zł. Wskazać w tym miejscu należy, że orzecznictwo Sądu Najwyższego dopuszcza możliwość zakwestionowania przez ZUS wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało ono wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6.02.2006r., III UK 156/05, LEX 272549).

Ocena przeprowadzonych w niniejszej sprawie dowodów, w przekonaniu Sądu Okręgowego, w pełni uprawnia do twierdzenia, że odwołująca jako pracownik wykonywała swe umówione obowiązki za wynagrodzeniem 4.426 zł., a płatnik składek świadczoną pracę przyjmował. Organ rentowy, na którym to spoczywał ciężar udowodnienia i

wykazania zamiaru wyłudzenia przez odwołującą świadczeń z ubezpieczenia społecznego, obowiązki temu nie sprostali i nie wykazał tych okoliczności.

Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom odwołującej J. G., Prezesa Zarządu (...) (...) (...) O. K. S. oraz świadków C. L. i M. M. (1), którzy w swoich zeznaniach wskazywali na realność zawartej umowy i faktyczne świadczenie pracy przez J. G. w ramach tejże umowy, a w szczególności wskazywali okoliczności uzasadniające określenie wynagrodzenia ubezpieczonej na kwotę 4.426zł. brutto.

J. G., przesłuchana w charakterze strony zeznała, że do firmy (...) trafiła przez firmę (...), należącej do C. L., gdzie zostawiła swoje CV, szukając pracy. Odezwał się do niej K. S. z (...) i Ciepłownictwo i zaprosił na rozmowę. Odwołująca podkreśliła przy tym, że nie знаła wcześniej ani C. L., ani K. S.. Odwołująca wskazała, że ukończyła studia magisterskie na Akademii (...) oraz studia podyplomowe z administracji. Pracowała w szkolnictwie w sekretariacie oraz jako pracownik administracyjny, gdzie zajmowała się m.in. przygotowaniem dokumentacji do przetargów, znała więc tę pracę. W (...) i Ciepłownictwo zajmowała się głównie sporządzaniem ofert dla (...)ów, kompletowaniem dokumentów do przetargów, była przyuczana do robienia kosztorysów. Dodała, że była usatysfakcjonowana wysokością zarobków, które jej zaproponowano, ale podkreśliła, że nie odbiegały one zasadniczo od wynagrodzeń innych pracowników. Odwołująca pokreśliła, że o tym, że jest w ciąży dowiedziała się dopiero pod koniec kwietnia, a termin porodu miała wyznaczony na 6.12.2015r.

Okoliczności powoływane przez J. G. w pełni potwierdził Prezes Zarządu (...) (...) O. K. S., który potwierdził, że J. G. rzeczywiście świadczyła pracę w (...) (...) O.. Podkreślił, że wynagrodzenie, które zostało zaproponowane J. G. było adekwatne do zakresu powierzonych jej obowiązków. Pracę jaką wykonywała odwołująca określił jako odpowiedzialną. Podał, że odwołująca przygotowywała m.in. dokumentację do przetargów. Podkreślił, że były przetargi, które przygotowywała właśnie pani G. i które Spółka wygrała np. w B., O. i M.. K. S. podkreślił, że spółka jest na rynku do 2013 roku i rozwija się bardzo dobrze, osiąga bardzo duże zyski, blisko 1.000.000zł rocznie, a obroty kształtują się na poziomie 30.000.000 zł. Ilość inwestycji zwiększała się, stąd pojawiła się konieczność zatrudnienia osoby do przygotowywania dokumentacji ofertowej i przetargowej. K. S. podkreślił też, że odwołująca bardzo dobrze rokowała, szybko się uczyła oraz miała doświadczenie, gdyż w poprzedniej pracy zajmowała się przetargami. K. S. zwrócił też uwagę, że wysokość wynagrodzenia odwołującej nie odbiegała od wysokości wynagrodzeń pozostałych pracowników, a niektórzy zarabiają dużo więcej, np. pan M. około 9.000 zł, pan O. około 8.000 zł. K. S. wyjaśnił przy tym przyczyny, dla których wynagrodzenie jego, C. L., G. L. i J. S. było określone na poziomie najniższego wynagrodzenia za pracę. Podał, że jemu nie zależało na określeniu wysokiego wynagrodzenia, bo jest zatrudniony w spółce (...), gdzie uzyskuje zarobki w kwocie 11.000zł, ponadto jego żona jest współwłaścicielem spółki. Podobnie rzecz się ma z J. S. i C. L., którzy również są współwłaścicielami Spółki. C. L. jest też prezesem innej spółki (...). Podobnie G. L. jest prokurentem Spółki i zatrudnienie w E. E. również nie jest jej jedynym zatrudnieniem.

Podobnej treści zeznania złożyli świadek C. L. i M. M. (1).

C. L. podał, że on jest współnikiem i wiceprezesem Spółki (...) Sp. z o.o. w O. oraz właścicielem Spółki (...), która zajmuje się m.in. rekrutacją pracowników dla firm. Podobnie jak K. S. świadek podał, że firma osiąga bardzo duże zyski i cały czas się rozwija, stąd zaszła konieczność zatrudnienia osoby do przygotowywania ofert przetargowych. J. G. miała doświadczenie w przygotowywaniu ofert i zrobiła na nich bardzo dobre wrażenie. Świadek podkreślił, że odwołująca bardzo dobrze wykonywała swoje obowiązki. Przygotowywała oferty handlowe, przetargowe, ściągała specyfikacje. Świadek dodał, że kwota wynagrodzenia, które zaproponowano J. G. była adekwatna do powierzonych jej obowiązków. Zeznał, że oprócz współników Spółki, pozostali pracownicy byli wynagradzani bardzo dobrze.

M. M. (1) zeznał, że on w firmie jest zatrudniony na stanowisku dyrektora kierownika budowy, odpowiada za realizację kontraktów. Jego wynagrodzenie to 8.500zł brutto. Również ten świadek podał, że pracownicy w firmie wynagradzani są bardzo dobrze, a firma bardzo dobrze prosperuje i osiąga duże zyski. Świadek potwierdził, że odwołująca zajmowała się w firmie ofertami i obsługą przetargów.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującej i przesłuchanym świadkom, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerą i zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadkowie to osoby obce dla odwołującej. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Zeznania świadków i odwołującej wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość.

Zeznania stron i świadków znajdują potwierdzenie w przeprowadzonych w sprawie dowodach z dokumentów. Z dokumentu w postaci rachunku zysków i strat, przedłożonego przez płatnika składek wynika, że zysk netto spółki na koniec grudnia 2013r. wynosił - 987.286,08 zł., a na koniec grudnia 2014r. - 724.445,30 zł. Aktywa spółki na koniec grudnia 2013r. wynosiły natomiast 1.363.319,05 zł, a na koniec grudnia 2014r. - 2.460.950, 23 zł. Dokumenty te potwierdzają więc bardzo dobrą kondycję finansową spółki.

Umowy o pracę pozostałych pracowników Spółki potwierdzają z kolei, że wynagrodzenie odwołującej rzeczywiście nie odbiegało zasadniczo od wynagrodzenia pozostałych pracowników Spółki. Wynagrodzenie G. B. – asystenta projektanta w umowie zostało określone na 4.204 zł brutto, M. O. – dyrektora ds energetyki na 7.600zł brutto, M. M. (1) – dyrektora ds technicznych i inwestycji na 8.500 zł. brutto, M. J. – asystenta projektanta na 1850zł. i A. Z. – asystenta zarządu na 1.950zł. Jedynie współwłaściciele Spółki i osoby ze ścisłego jej kierownictwa tj. K. S., C. L., J. S. i G. L. mieli wynagrodzenie odpowiadające najniższemu wynagrodzeniu. Tę z kolei kwestię w sposób przekonujący i logiczny wyjaśnił w swoich zeznaniach K. S., o czym była mowa wyżej.

Reasumując powyższe, w przekonaniu Sądu Okręgowego ZUS niesłusznie zakwestionował podstawę wymiaru składek w wysokości wynagrodzenia wynikającego z umowy zawartej w dniu 01.04.2015r. Jak wynika z przeprowadzonych dowodów, określenie w umowie o pracę wynagrodzenia na kwotę brutto 4.426zł., a więc około 3.000 zł netto nie odbiegało w zasadniczy sposób od wysokości wynagrodzenia pozostałych pracowników firmy. Podkreślić też należy, że J. G. po zawarciu umowy z wynagrodzeniem 4.426 zł brutto i zgłoszeniu do ubezpieczeń z taką podstawą wymiaru składek, przez okres blisko trzech miesięcy faktycznie świadczyła pracę na rzecz pracodawcy. Zwolnienie lekarskie przedstawiła dopiero 12.06.2015r. z powodu zagrożonej ciąży. Podkreślenia wymaga też fakt, że jeśli chodzi o ciążę odwołującej, brak jest dowodu na to, że w dacie zawierania umowy o pracę czyli w dniu 1.04.2012r., strony wiedziały, że odwołująca jest w ciąży. Biorąc pod uwagę termin porodu określony na 6.12.2015r., odwołująca rzeczywiście mogła nie wiedzieć, że jest ciężą. Organ rentowy nie przedstawił w niniejszej sprawie dowodu wskazującego, że w dacie zawierania umowy o pracę w dniu 1 .04.2015r. J. G. wiedziała o ciąży i z tego powodu zawarła umowę o pracę ze wskazanym wynagrodzeniem 4.426zł. Skoro posiadanie wiedzy o stanie ciąży w tak wczesnym stadium nie jest oczywiste, za wiarygodne uznać należy twierdzenia odwołującej, że o ciąży dowiedziała się dopiero pod koniec kwietnia, a zatem już w czasie trwania umowy o pracę.

Odnosząc się do zarzutów organu rentowego, zgodnie z którymi zarobki odwołującej odbiegały zdecydowanie od standardów rynkowych, co uzasadnia wnioski, iż umowa o pracę w części dotyczącej określenia wysokości wynagrodzenia, została zawarta z naruszeniem zasad współżycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu zabezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu (vide pismo procesowe z 5.01.2016r. z wydrukiem z przeglądarki internetowej), stwierdzić należy, że brak jest podstaw do stosowania automatyzmu w zakresie odnoszenia się do wysokości średniej płacy na stanowisku specjalisty ds handlowych – tym bardziej, że zakres rzeczywistych obowiązków osób zajmujących to stanowisko może w różnych firmach zasadniczo się od siebie różnić. Zważywszy na zakres powierzonych i wykonywanych przez J. G. obowiązków, bardzo dobrą kondycję finansową płatnika składek (...) Sp. z o.o. w O., jak również wysokość zarobków innych pracowników Spółki, o czym była mowa wyżej, wysokość wynagrodzenia odwołującej określone na kwotę 4.426 zł jest w przekonaniu Sądu Okręgowego wynagrodzeniem godziwym, a więc należnym, właściwym, sprawiedliwym, a przede wszystkim zachowującym cechy ekwiwalentności względem pracy. W takim stanie rzeczy w przekonaniu Sądu Okręgowego nie ma żadnych podstaw, by oceniać wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni, mając na uwadze najniższe wynagrodzenie krajowe. Zawarta przez strony umowa o pracę z dnia 1.04.2015r. spełnia formalne i konstrukcyjne cechy zobowiązania pracowniczego, była rzeczywiście realizowana oraz nie zmierzała do obejścia prawa. Klauzula generalna zasad współżycia społecznego, do których można zaliczyć reguły równości i

niedyskryminowania stron stosunku ubezpieczenia społecznego ze względu na potencjalnie nieważną umowę o pracę wskazywaną, jako tytuł podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (art. 6 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych), może wyjątkowo prowadzić do stwierdzenia nieważności czynności prawnej - w niniejszej sprawie pozorności wskazanego w umowie o pracę wynagrodzenia, ale tylko wtedy, gdy ściśle wskazane okoliczności konkretnej sprawy, a nie dotyczące jej domysły lub domniemania faktyczne, nie budzą najmniejszych wątpliwości, co do zamiaru, zakresu i celu określonej czynności prawnej, które nie mogą być zaakceptowane ani usprawiedliwione wedle jakichkolwiek standardów lub zasad prawnych, prawniczych lub społecznych. W niniejszej sprawie nie było takiej pewności, co do zamiaru stron. Na pewno stan ciąży, ustalenie wysokości wynagrodzenia powyżej tzw. najniższej krajowej, ani krótki okres pracy przed zejściem określonego ryzyka chronionego normami prawa ubezpieczeń społecznych, jak również okoliczności dotyczące zawarcia umowy same w sobie nie mieszczą się w katalogu weryfikowalnych zasad współżycia społecznego, które usprawiedliwiłyby stwierdzenie pozorności wskazanego wynagrodzenia za pracę, która spełnia formalne i konstrukcyjne cechy zobowiązania pracowniczego oraz jest rzeczywiście realizowana przez strony stosunku pracy. Zwłaszcza podlegający konstytucyjnej i ustawowej wzmoczonej ochronie prawnej stan ciąży nie może dyskryminować kobiety w uzyskaniu legalnej ochrony w stosunkach ubezpieczeń społecznych, chociaż też nie powinien jej premiować (uprzywilejowywać) ponad uznane standardy prawne wynikające z przepisów i zasad prawa ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 15.12.2009 r., II UK 138/2009, Lex Polonica nr 2378319, OSNP 2011/13-14 poz. 192, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 29.10.2013r. LEX nr 1386068).

Reasumując w ocenie Sądu zawarta umowa była faktycznie przez strony realizowana i jako taka winna być podstawą do objęcia obowiązkiem ubezpieczeń społecznych w podstawą wymiaru składek w wysokości równej wynagrodzeniu z niej wynikającemu, tym bardziej, że jego wysokość określona na kwotę 4.226zł. brutto, zważywszy na zakres obowiązków i bardzo dobrą kondycję finansową firmy, w żaden sposób nie może zostać uznane za wysokie i nieadekwatne do wagi powierzonych obowiązków.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy uznając, iż odwołanie jest zasadne na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, że J. G. od 01.04.2015r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) (...) O. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 4.426zł.

W związku zaistniałymi okolicznościami Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Z dokumentów uzyskanych w trakcie postępowania wyjaśniającego wynika, że z odwołującą się U. S. została zawarta umowa o pracę na okres próbny od 15.04.2016r. do 15.07.2016r. na stanowisko: menedżer produktu. Wymiar czasu pracy został określony jako pełen etat, a płaca zasadnicza na 4.000,00 zł brutto. W oparciu o uzyskane dokumenty ZUS nie kwestionuje podjęcia przez ubezpieczoną zatrudnienia lecz wysokość wynagrodzenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako organ powołany przez ustawę do wykonywania zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych ma obowiązek kontrolować prawidłowość dystrybucji środków na świadczenia z ubezpieczeń społecznych, w tym powstanie prawa do tych świadczeń oraz ich wysokość.

W świetle obowiązujących przepisów ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 121 z późn. zm.), pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, jednak treść art. 68 ust. 1 lit. c ww. ustawy nakłada na ZUS obowiązek wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenia społeczne i w konsekwencji na podstawie art. 58 § 2 kodeksu cywilnego, w związku z art. 300 kodeksu pracy daje Zakładowi uprawnienie do kwestionowania rodzaju łączącej strony umowy jako naruszającej zasady współżycia społecznego.

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych analiza dokumentów pozyskanych w trakcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego wskazuje, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ww. ubezpieczonej

została ustalona w celu umożliwienia uzyskania wyższych świadczeń przysługujących z tytułu zasiłku chorobowego. Bowiem opłacenie składek od wyższej kwoty, w tym przypadku od 4.000,00 zł, powoduje, że odwołująca się U. S. będzie otrzymywała zasiłek liczony od tej podstawy. W związku z powyższym celem ustalenia takiej podstawy jest nabycie świadczeń w wyższej wysokości. Stwierdzone w sprawie okoliczności mogą uzasadniać twierdzenie, że ustalenie wynagrodzenia w przedmiotowej umowie nastąpiło z naruszeniem zasad współżycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników systemu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie podważa wysokości wynagrodzeń zatrudnionych pracowników chyba, że okoliczności sprawy wskazują, że zostało ono wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa. Dlatego ustalenie w umowie o pracę wysokiego wynagrodzenia za pracę może być w konkretnych okolicznościach uznane za nieważne.

Na bezpodstawne podwyższenie wynagrodzenia odwołującej, dokonane jedynie w celu uzyskania wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznych wskazują zdaniem ZUS przede wszystkim następujące okoliczności:

- Od zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych (od dnia 15.04.2016r.) do powstania niezdolności do pracy (od dnia 23.05.2016r.) minęło niewiele ponad miesiąc.
- Pozostałe osoby zgłoszone do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia u płatnika składek Delikatesy (...) R. R. w pełnym wymiarze czasu pracy zgłoszone są z wynagrodzeniem minimalnym 1850,00 zł. Osoby te nie korzystają jednak ze świadczeń wypłacanych z funduszu ubezpieczeń społecznych.
- Jedyną osobą zatrudnioną w firmie (...) z wysokim wynagrodzeniem jest odwołująca U. S..
- U. S. była uprzednio zatrudniona w firmie (...) w okresie od 24.06.2014r, do 22.09.2015r. w tym okresie była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z minimalnym wynagrodzeniem i nie korzystała ze świadczeń wypłacanych z funduszu ubezpieczeń społecznych,

- Płatnik składek, mimo wezwania przez ZUS, nie przedłożył żadnych wyjaśnień w związku z ustalonym wysokim wynagrodzeniem dla pracownika, nie przedstawił (...), w związku z tym ZUS nie miał możliwości określenia czy płatnika stać było na pracownika z wysokim wynagrodzeniem. W miesiącu maju oraz lipcu 2016r. płatnik zgłosił kolejne dwie osoby do ubezpieczeń społecznych z minimalnym wynagrodzeniem.

Płatnik jak również ubezpieczona nie przedstawili zakresu czynności, dlatego mimo wyjaśnień ubezpieczonej nie było możliwości stwierdzenia czym faktycznie zajmowała się odwołująca U. S. i czy uzasadnione było ustalenie jej wynagrodzenia wyższego od pozostałych pracowników. Ponadto nie zostały wskazane dowody, które świadczyłyby o szczególnych osiągnięciach U. S., które uzasadniałyby przyznanie stosunkowo wysokiego wynagrodzenia. Dlatego ustalone wynagrodzenie dla U. S. w tej sytuacji uznano za niewiarygodne.

W toku wdrożonego postępowania wyjaśniającego odwołująca się U. S. nadesłała informację na piśmie z dnia 02.09.2016r., iż nie zgadza się ze stanowiskiem ZUS dotyczącym obniżenia podstawy wymiaru składki z tytułu zatrudnienia w firmie (...). Pismo to nie wnosi nic nowego do sprawy, ubezpieczona nie przedstawiła żadnych dodatkowych dokumentów w sprawie.

Zgodnie z art. 78 kodeksu pracy wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Na podstawie art. 13 pkt. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

W myśl art. 18 ust. 1 pkt. 2 powołanej ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt, 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków.

W uchwale Sądu Najwyższego z 27.04.2005r. (sygn. akt II UPZ 2/05, OSN 2005 nr 21, poz. 338) wskazano, że w ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ZUS może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało ono wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (art. 58 k.c.). Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 09.08.2005r. (sygn. akt III UK 89/05) podkreślając, że ustalenie w umowie o pracę wysokiego wynagrodzenia za pracę może być, w konkretnych okolicznościach uznane za nieważne jako dokonane z naruszeniem zasad współżycia społecznego polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu,

W świetle przytoczonych okoliczności faktycznych należy uznać, iż w przypadku płatnika składek R. R. oraz ubezpieczonej U. S. miało miejsce świadome zawarcie między stronami pozornie prawidłowej, jednakże sprzecznej z prawem oraz z zasadami współżycia społecznego umowy, która miała spowodować osiągnięcie niezasadnych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu.

Dlatego też należy uznać, iż zasadnym było ustalenie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. w decyzji z dnia 09.09.2016r., że U. S. podlega ubezpieczeniom społecznym od 15.04.2016r. z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę u płatnika składek Delikatesy (...) R. R. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 1850 zł, tj. równą minimalnemu wynagrodzeniu za pracę w 2016r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wnosi o przeprowadzenie na powyższe okoliczności dowodu z dokumentacji zgromadzonej w aktach ubezpieczeniowych ww. płatnika składek i ubezpieczonej.